

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Ontwikkelperspectief NOVEX Schipholregio

Ontwikkelperspectief NOVEX Schipholregio

De internationale luchthaven Schiphol verbindt Nederland met de wereld. Voor een klein land als Nederland levert een goede internationale verbondenheid een belangrijke bijdrage aan onze welvaart en ons welzijn. We kunnen zaken doen, op vakantie gaan en vrienden en familie over de hele wereld bezoeken. Goederen kunnen snel over grote afstand worden verplaatst. Mede door luchtvaart kan Nederland als klein land een internationaal knooppunt zijn van mensen, handel, investeringen en kennis. Tegelijkertijd ligt Schiphol in één van de drukste delen van Nederland. Omwonenden ervaren ook de nadelen van die drukte. Ze hebben overlast van vliegtuiggeluid en maken zich zorgen om negatieve effecten op hun gezondheid, de natuur en het klimaat.

De interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking in deze NOVEX is erop gericht om een nieuwe balans te vinden tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthaven Schiphol. Deze ontwikkelingen zijn mede mogelijk gemaakt door het besluit uit de Hoofdlijnenbrief Schiphol aan de Tweede Kamer van 24 juni 2022 waarin het voornemen gemeld is om het maximum aantal toegestane vliegbewegingen van en naar Schiphol te reduceren tot 440.000 per jaar.

Wat ging er aan vooraf

In december 2020 bracht de heer Van Geel zijn eindadvies Schiphol vernieuwd verbinden, uit. Hierin adviseert hij om toe te werken naar een nieuwe governance structuur voor de Schipholregio met twee aparte pijlers. Eén voor maatschappelijke participatie en één voor interbestuurlijke samenwerking.

In december 2021 hebben het ministerie van IenW en de BRS hierover samenwerkingsafspraken vastgelegd.

In oktober 2022 heeft de ondertekening plaatsgevonden van de bestuursovereenkomst (BOK), over verbreding en verdieping van de interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking, door de ministers van IenW, VRO, Nens, en KenE, de gedeputeerde van de provincie NH en BRS.

Waar werken we aan

Om de leefomgevingskwaliteit te verbeteren vinden de samenwerkende partijen het van belang om afspraken te maken over de reductie van emissies als geluid, stikstof en ultrafijn stof en tevens ruimte te bieden voor ontwikkelingen zoals natuurherstel, woningbouw, infrastructuur en de verbetering van het elektriciteitsnet. Het kabinet heeft een eerste stap gezet door een verlaging aan te kondigen van het aantal vliegtuigbewegingen op Schiphol en dit als ijkpunt te nemen voor de toekomstige verdere verbetering van de leefomgevingskwaliteit. Afgesproken is om met de partijen gezamenlijk te werken aan het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit.

De BOK beschrijft verschillende urgente en uiteenlopende opgaven die invloed hebben op de leefomgevingskwaliteit Schipholregio. De opgaven hebben invloed op elkaars tempo en

invulling, zitten elkaar soms in de weg of kunnen elkaar versterken. Daarnaast is er in de Schipholregio sprake van schaarse ruimte (geografisch, milieuruimte en elektriciteitsnet). Er is daarom versnelling en versterking nodig in de (interbestuurlijke) besluitvorming van deze urgente opgaven. De NOVEX Schipholregio werkt de acht hoofdogaven uit de BOK uit tot een ontwikkelperspectief.

Deze acht hoofdogaven betreffen:

- 1 Samenhang verbetering leefomgevingskwaliteit met andere programma's en geografische mogelijkheden Schiphol
- 2 Ruimtelijke ontwikkeling, leefbaarheid en woningbouw
- 3 Toekomstbestendig maken landelijk gebied
- 4 Verduurzaming industrie
- 5 Versnellen versterking elektriciteitsnet
- 6 Aanpak geluidbelasting Schiphol
- 7 Aanpak luchtkwaliteit en ultrafijn stof
- 8 Aanpassingen ruimtelijke beperkingen

Dit ontwikkelperspectief biedt een analyse van de acht hoofdogaven, hun onderlinge samenhang en de maatregelen die we vanuit de Novex willen oppakken. Daarmee slaan we een belangrijke piketpaal naar de gezamenlijke interbestuurlijke uitvoeringsagenda voor de Schipholregio die we eind dit jaar opleveren. Het geeft inzicht in gedeelde principes, doelen en maatregelen. Het laat ook zien dat niet alle maatregelen bij de NOVEX Schipholregio worden uitgevoerd maar (groten)deels in andere programma's zijn ondergebracht.

Inhoud van het ontwikkelperspectief

Het ontwikkelperspectief NOVEX Schiphol bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1 Een ruimtelijk perspectief met gedeelde conclusies en uitgangspunten voor toekomstige ontwikkelingen in de Schipholregio.
- 2 Een tijdlijn als aanzet voor de uitvoeringsagenda.
- 3 Kaartmateriaal met factsheet per hoofdogave.
- 4 Aanbeveling voor verbetering leefomgevingskwaliteit in een drietal gebieden (Kronenburg, Rijsenhout, Stommeer).
- 5 Integraal afwegingskader voor besluitvorming in de Schipholregio.

Resultaten

Door de samenwerking in NOVEX-verband is een aantal concrete besluiten genomen. Bijvoorbeeld het opheffen van de reservering van de parallelle Kaagbaan die perspectief biedt voor Rijsenhout, de ondersteuning van de gemeente Aalsmeer om de vitaliteit van Stommeer te verbeteren en een oplossing voor de langlopende leefbaarheidsproblematiek in Kronenburg PM. In het ontwikkelperspectief wordt richting gegeven aan verdere stappen richting 2030 en 2050.

De belangrijkste stappen voor verdere uitwerking betreffen:

- Het uitwerken van normen voor kwalitatieve sturing op de leefomgevingskwaliteit, met name geluid en luchtkwaliteit. Dat zit deels in programma voor het systeemgeluid. Deels zit dit in andere programma's als het NMP. Dat krijgt de komende jaren verder vorm. Pas dan kun je ook kijken welke keuzes daaraan verbonden zijn.
- Een verdiepende analyse over de toekomst van de luchtvaart en de (ruimtelijke) consequenties daarvan. Mondiaal heeft IATA zich gecommitteerd aan een doelstelling van (netto) emissievrije luchtvaart in 2050. Wat betekent dit voor ontwikkelingsmogelijkheden van de Schipholregio? Als we gaan sturen op krimpende milieucoutouren, welke kansen biedt dat?

Afspraken voor het vervolg

Conform de NOVEX leidraad van BZK is het ontwikkelperspectief de basis voor strategische besluiten en uitvoeringsafspraken in de operationaliserings- en uitvoeringsfase. Binnen NOVEX Schiphol werken we daarom toe naar een uitvoeringsagenda. Hierover hebben we het volgende afgesproken:

- De belangrijkste besluiten uit het ontwikkelperspectief zijn najaar 2023 uitgewerkt met een tijdlijn voor realisatie, de uitvoeringsagenda.
- De NOVEX Schiphol maakt afspraken over de manier waarop de interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking wordt voortgezet.
- Dit ontwikkelperspectief met besluiten en uitgangspunten vormt de bijdrage vanuit de Schipholregio aan de ruimtelijke puzzels die door de provincies worden gemaakt. Vanuit NOVEX Schiphol wordt aan deze integratieslag een actieve bijdrage geleverd.